

Gedeputeerde Staten

Provinciale Staten van Zeeland

T.a.v. de voorzitter

onderwerp
Coöperatieve Vereniging NDOV/DOVA

kenmerk
18021212

behandeld door
mr. F. van Langevelde
+31 118 631770

verzonden

Middelburg, 14 augustus 2018

Geachte voorzitter,

Met deze brief informeren wij u over ons voornemen om deel te nemen in een nieuw op te richten Coöperatieve Vereniging NDOV/DOVA. Wij stellen u in de gelegenheid om op basis van het deelnemingsbeleid eventuele wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Oprichting Coöperatieve Vereniging NDOV/DOVA

Wij zijn als opdrachtgever voor het openbaar vervoer vertegenwoordigd in de samenwerkingsverbanden DOVA en NDOV.

DOVA is een samenwerkingsverband van 12 provincies en twee vervoerregio's (Metropool Rotterdam Den Haag (MRDH) en Vervoerregio Amsterdam), die allemaal opdrachtgevers zijn voor het regionale openbaar vervoer in Nederland. DOVA behartigt onderwerpen, die alle decentrale OV-autoriteiten aangaan, zoals het OV-betaal- en tariefsysteem, de sociale veiligheid en de open informatiehuishouding. NDOV, een samenwerkingsverband van 15 overheden (incl. het Rijk, als opdrachtgever voor het hoofdrailnet), zorgt voor open en betrouwbare reisinformatie.

Beide samenwerkingsverbanden zijn op dit moment gehuisvest bij en werken inhoudelijk samen met het landelijke Kennisplatform CROW in Utrecht.

Voor beide samenwerkingsverbanden geldt dat momenteel één van de betrokken OV-autoriteiten als 'huisvader' optreedt en daarmee (tegen vergoeding) de vereiste organisatorische en rechtspositionele biedt.

Voor DOVA fungeert de MRDH als 'huisvader'. MRDH heeft echter aangegeven dit uiterlijk eind 2018 te willen beëindigen.

Tot 1 januari 2017 was de provincie Noord-Holland de 'huisvader' van NDOV. Per 1 januari 2017 is NDOV overgebracht naar het landelijk Kennisplatform CROW. De intentie was om dit in 2017 te bekrachtigen met een bestuursovereenkomst tussen alle overheden en CROW. Dit proces is echter stil gevallen als gevolg van een rechtmatigheidsdiscussie. De bestaande bestuursovereenkomsten NDOV tussen alle partners met Noord-Holland als huisvader, lopen tot en met 31 december 2018. Om vóór 2019 de financiering te regelen moet er op korte termijn zicht te zijn op een definitieve oplossing.

Om de continuïteit te waarborgen van de taken, die beide samenwerkingsverbanden uitvoeren, is een verkenning uitgevoerd naar een nieuwe, passende juridische vorm voor NDOV en DOVA. Daarbij is een Coöperatieve Vereniging als meest kansrijke organisatievorm naar voren gekomen. Daarvoor zijn de volgende argumenten:

- NDOV en DOVA moeten georganiseerd worden in een rechtspersoon, waaraan de OV-Autoriteiten in alle opzichten (governance, inhoudelijk, financieel) voldoende sturing kunnen geven. Dit stelt de OV-autoriteiten in staat aan deze gezamenlijke rechtspersoon opdrachten te verstrekken zonder dat sprake is van een aanbestedingsplicht ('inbesteding').
- Het ligt voor de hand om NDOV en DOVA in één gezamenlijke rechtspersoon onder te brengen, het betreft immers dezelfde overheden/OV-autoriteiten.
- De inhoudelijke synergie tussen Kennisplatform CROW en NDOV/DOVA biedt duidelijk grote kansen voor verdere ontwikkelingen in het decentrale OV/mobiliteitsbeleid, en de huisvesting op dezelfde locatie in Utrecht blijkt hierbij zeer behulpzaam. Maar opgaan in één rechtspersoon met CROW biedt op dit moment geen passende oplossing voor NDOV en DOVA, omdat in dat geval geen beroep kan worden gedaan op inbesteding.
- Daarom is gekeken naar andere mogelijkheden om NDOV en DOVA nog dit jaar in een rechtspersoon met een passende rechtsvorm onder te brengen. Advocatenkantoor Van Doorne heeft gewezen op de kansrijke mogelijkheid van de zogeheten Coöperatieve Vereniging (CV), waarin de betreffende overheden/OV-autoriteiten zich kunnen verenigen teneinde de programma's NDOV en DOVA de komende jaren onder de lopende condities voort te zetten en uit te bouwen.

Deelnemingenbeleid

Volgens het in 2016 vastgestelde deelnemingenbeleid moet deelname in een nieuwe deelneming kunnen worden onderbouwd. Daarvoor gelden de volgende criteria:

- *Is er sprake van een publiek belang?*
Ja, want uniformiteit en kwaliteit van brongegevens OV-data dragen in belangrijke mate bij aan de kwaliteit van het OV. Als dat aan de markt was overgelaten, zou dit niet van de grond gekomen zijn.
- *Is betrokkenheid van andere partijen nodig?*
Ja. Door samenwerking tussen de OV-autoriteiten zijn uniforme brongegevens van alle vervoerders beschikbaar zodat de reiziger reisinformatie kan ontvangen van zijn reis als deze over concessiegrenzen heen gaat/met verschillende vervoerders reist. Daarnaast is afstemming die DOVA organiseert tussen de decentrale OV-autoriteiten over onderwerpen als andere methoden van betalen (bankpas, mobiel), ontwikkeling reizigerstarieven, sociale veiligheid, landelijk OV-toekomstbeeld etc. essentieel om een stevige positie te hebben tegenover de vervoerders en het Rijk.
- *Vraagt het publiek belang om een actieve betrokkenheid van de overheidsinstantie?*
Ja. De markt heeft onvoldoende belang bij uniformering en standaardisatie van brongegevens. Actieve betrokkenheid van de OV-autoriteiten is noodzakelijk om uniformiteit en kwaliteit af te dwingen. De vervoerders zijn tenslotte concurrenten van elkaar.
- *Is een juridische entiteit met rechtspersoonlijkheid wenselijk of noodzakelijk?*
Noodzakelijk. Voor de werkzaamheden die worden verricht moeten NDOV en DOVA kunnen functioneren als rechtspersoon (contracten afsluiten, personeel in dienst hebben, etc.).
- *Heeft de privaatrechtelijke rechtsvorm de voorkeur?*
Ja. Een private rechtsvorm kan slagvaardig, efficiënt en professioneel als partij optreden waarbij bestuurders niet zelf hoeven deel te nemen in het bestuur. Geen risico op bestuurdersaansprakelijkheid voor gedeputeerden en de leden zijn niet aansprakelijk voor tekorten in de coöperatie (geen risico op financiële 'lijken in de kast').
- *Is het voor de mate van zeggenschap wenselijk of noodzakelijk deel te nemen in het risicodragend vermogen van een privaatrechtelijke organisatie?*
Nee.

Om een definitief standpunt in te kunnen nemen verzoeken wij u eventuele wensen en bedenkingen rond de deelname aan de Coöperatieve Vereniging NDOV/DOVA aan ons kenbaar te maken.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

drs. L.M.L.M. Prevaes, wnd. secretaris